

Sammanträdesdatum
2024-05-15

§ 40

Dnr SB-2024-00248

Klagomål gällande olovlig åtgärd och brott mott strandskydd

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden i Herrljunga kommun beslutar att fastighetsägaren Aktiebolaget Fristads Expressbyrå (556122-0046) till fastigheten Mollaryd 5:14 ska vidta följande åtgärder:

1. Ansöka om bygglov för manskapsbod A (se beslutskarta) med stöd av 11 kap. 17 § PBL senast 2024-06-15. Om lov inte söks och fullföljs till slutbesked inom 6 månader får byggnadsnämnden på ägarens bekostnad vidta de åtgärder som är nödvändiga för detta med stöd av 11 kap. 27-29 §§ PBL. Manskapsbod B har tagits bort och rättelse är därmed vidtagen.

2. Byggsanktionsavgift på 17 104 kr för olovlig byggnation döms ut för manskapsboden A (se beslutskarta) på 24,65kvadratmeter med stöd av 11 kap 51-52 §§ PBL med hänvisning till 9 kap. 6 § 2 punkten PBF. Då rättelse vidtagits innan beslut ska ingen sanktionsavgift tas ut för manskapsbod B med stöd av 11 kap. 54 § PBL. Faktura skickas separat.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar samtidigt följande:

3. Uppförande av förråd i form av containers placering C (se beslutskarta) är en icke bygglovspliktig åtgärd med stöd av 5 kap. 2 § p. 5 PBF.

4. Ytan för täktområdet (grönt skrafferat) som nyttjas för krossning och sortering av grus (tillståndsgiven verksamhet) är preskriberad med stöd av 11 kap. 20 §§ PBL. Den ringa förändring som skett av ytan utgör ej en lovpliktig ändring med stöd av 9 kap. 2 § PBL.

5. Detaljplanekrav för befintlig yta föreligger ej och inte heller för bygglov för de fåtal mindre byggnader som bör sökas lov för i efterhand enligt 4 kap. 2 § PBL.

6. Den del av Nossan som löper utmed fastigheten Mollaryd 5:14 är inte inom strandskyddat område och därmed krävs heller ingen dispens från strandskyddet med stöd av beslut (11.123-932-75) om nya strandskyddsförordnanden inom Älvsborgs län från och med den 1 juli 1975, 1975-06-16 Länsstyrelsen Älvsborgs Län.

Motivering

Beslutet fattas med stöd av 4kap. 2 §, 9 kap. 2 §, 11 kap 17, 20, 27-29, 51-52, 54 §§ Plan- och bygglagen 2010:900 (PBL) med hänvisning till 9 kap. 6 § Plan- och byggförordningen 2011:338 och 7 kap. 13 och 18 §§ Miljöbalken 1998:808 samt beslut 11.123-932-75 fattat 1975-06-16 Länsstyrelsen Älvsborgs Län.

Den nyare manskapsboden med placering A ses som möjlig att beviljas bygglov i efterhand och då den inte funnits på platsen i över 10 år fattas beslut om lovföreläggande. Att den är nyare än 10 år konstateras av flygbilder från platsen. Det har bedömts vara en skälig tid att om lov inte söks och fullföljs till slutbesked inom 6 månader från det att beslut fattats får byggnadsnämnden på ägarens bekostnad vidta de åtgärder som är nödvändiga för detta med stöd av 11 kap. 27-

Sammanträdesdatum
2024-05-15

29 §§ PBL. Detta innebär också att byggnadsnämnden kan ansöka hos Kronofogden om hjälp med genomförande av åtgärd. Detta är ett skäligt sätt att genomföra om åtgärden inte utförs skyndsamt av mottagaren av föreläggandet då ett lovföreläggande inte kan förenas med vite och då det är viktigt att föreläggandet efterlevs.

Den manskapsbod med placering B som vid platsbesök var i tydligt dåligt skick och inte användes har tagits bort vilket innebär att rättelse anses vidtagen. Container som nyttjas som förråds yta är en icke bygglovspliktig åtgärd med stöd av 5 kap. 2 § p 5 PBF och om den hade varit lovpliktig så har den också stått på platsen i över 10 år och är därmed preskriberad med stöd av 11 kap. 20 § PBL.

Den ringa ändring av användningen av ytan där krossning och sortering sker är en mindre ändring som inte är av mer störande inverkan på omgivningen än tidigare verksamhet och inte kan ses som en väsentligt ändrad användning enligt PBL. Den ändrade användningen är till viss del av tillfällig karaktär då de har tillstånd från miljöenheten i Borås att driva denna typ av verksamhet under år 2023 och 2024. Se Prop. 1985/86:1 sida 678 samt Didón m.fl. (2016). Plan- och bygglagen (2010:900): en kommentar. Norstedts Juridik. 9:2.

Byggsanktionsavgift för att ha uppfört manskapsbod på placering A utan bygglov och startbesked ska tas ut då denna tillkommit inom de närmsta 5 åren och rättelse i form av bortforsling inte är vidtagen. Av flygbilder går att se att den nya boden tillkom någon gång mellan år 2018 och 2020 och samtidigt flyttades den äldre byggboden. Fastighetsägaren har per e-post uppgett att byggboden inte funnits på platsen i 5 år ännu. Byggsanktionsavgiften beräknas enligt 9 kap. 6 § 2 punkten plan- och byggförordningen på byggnadens area och prisbasbeloppet för 2024. Byggnaden har en area om 24,65 kvm. Det aktuella prisbasbeloppet är 57 300kr och den beräkningsgrundande formeln är $(0,25 * pbb) + (0,005 * pbb * \text{sanktionsarea})$. Sanktionsarea är bruttoarea och eller öppenarea minskat med 15kvm. Beräkning görs därför enligt följande $(0,25 * 57\ 300kr) + (0,005 * 57\ 300kr * 9,65kvm)$ vilket resulterar i ett belopp på 17 104kr.

Byggsanktionsavgift för manskapsbod på placering B ska ej tas ut då rättelse vidtagits då boden är borttagen. Byggsanktionsavgift för förrådsbyggnad i form av containers och upplagsyta kan ej tas ut då den avgiftsskyldige inte getts tillfälle att yttra sig inom 5 år från överträdelsen med stöd av 11 kap. 58 § PBL.

Klagande parter framför att verksamheten bör utlösa ett krav på detaljplanering. Samhällsbyggnadsnämndens bedömning är att något plankrav inte föreligger enligt 4 kap. PBL då det inte är fråga om ett större verksamhetsområde eller industriområde eller liknande utan en enstaka fastighet som nyttjas till en typ av verksamhet som kräver en specifik typ av plats. Det är inte heller fråga om någon större bebyggelse på ytan utan främst ett bergtäktsområde som nu i dagsläget efter att ett tillstånd för täktverksamhet löpt ut och ett annat handläggs, fått tillstånd av Borås stad för bland annat krossning och sortering av berg under åren 2023-2024, en verksamhet som tidigare utfördes som en del av det då befintliga täkttillståndet.

Åtgärdens miljöpåverkan hanteras av Länsstyrelsen och Mark- och miljödomstolen och bedöms inte vara en fråga för plan- och bygglagstiftningen med stöd av 4 kap. 2 §. Byggnadsverken eller dess användning i fråga bedöms inte få en betydande inverkan på omgivningen, den omgivningspåverkan som blir hanteras i tillstånd hos miljöenheten samt Länsstyrelsen i tillstånd för de olika verksamheterna.

Sammanträdesdatum
2024-05-15

Översiktsplaner visar med stora penseldrag vilka ytor i kommunen planerar hur kommunen ska utvecklas och vilka ytor som är lämpade för olika saker och klagande har helt rätt i att översiktsplanen på delar av fastigheten pekar ut ett grönt samband som löper genom Herrljunga mot Borås kommun men också ett samband för transporter. Översiktsplanen är endast vägledande för detaljplanering och beslut i enskilda ärenden om byggande och annan användning av mark och vattenområden. Den används som ett av alla olika bedömningsunderlag. Bergtäkten har funnits sedan en lång tid tillbaka och kan anses ligga på en lämplig plats med hänsyn till närheten till vägnät och att det trots allt ligger cirka 500 meter från befintlig bostadsbebyggelse, i beaktande måste också tas att täkten funnits på platsen under lång tid. Det kan också ses lämpligt att denna verksamhet ligger intill två andra funktioner (väg 183 och Älvsborgsbanan) som likt täktområdet stör genom ljud och buller på sina respektive sätt.

Klagande anser att delar av verksamhetsområdet ligger inom strandskyddat område vilket inte är fallet. Den del av Nossan som löper utmed fastigheten Mollaryd 5:14 är inte strandskyddad och därmed krävs ingen dispens från strandskyddet. Strandskyddsområdet för Nossan samt övriga vattendrag i Herrljunga kommun återfinns i beslut (11.123-932-75) om nya strandskyddsförordnanden inom Älvsborgs län från och med den 1 juli 1975 fattat 1975-06-16 av Länsstyrelsen Älvsborgs Län. Till detta beslut hör en bilaga för Herrljunga kommun där det tydligt anges att det gäller strandskydd för Nossan nedströms bron vid väg 929 idag kallad 1929 söder om Hudene vilket är cirka 16 kilometer från aktuellt område.

I närområdet till bergtäkten finns flertal minder sjöar med 100 meter strandskydd kring sig så som Öjasjö, Våtasjö, Hallasjö i nordostlig riktning och Stomsjön i nordvästlig riktning samt Mollasjön med 200 meter strandskydd rakt norr om området samtliga nämnda i bilagan till Länsstyrelsens beslut. Alla dessa sjöar och skyddsområden är belägna över en kilometer bort från aktuell fastighet Mollaryd 5:14 med sin verksamhet. Inget brott mot områdesskydd bedöms föreligga. I tidigare täkttillstånd har villkor om skyddsavstånd till Nossan fattas och överträdelser mot dessa villkor har inte noterats.

Kring synpunkten angående den långa handläggningstiden kan vi inte påverka det förflutna i ärendet. Den relativt långa handläggningstiden sedan återförvisandet har inte varit med uppsåt och har ingen påverkan på utfallet i detta beslut. Ärendet har varit av komplex art och har krävt efterforskningar i tidigare beslut och inväntade av diverse handlingar från flera instanser samt en gedigen handläggning.

Beslutet fattas med stöd av 4 kap. 2 §, 9 kap. 2 §, 11 kap 17, 20, 27, 28, 29, 51-52 § Plan- och bygglagen 2010:900 (PBL) och 7 kap. 13 och 18 §§ Miljöbalken samt beslut 11.123-932-75 fattat 1975-06-16 Länsstyrelsen Älvsborgs Län.

Prop. 1985/86:1 sida 678 samt Didón m.fl. (2016). Plan- och bygglagen (2010:900): en kommentar. Norstedts Juridik. 9:2.

4 kap. 2 § PBL Kommunen ska med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning för

1. en ny sammanhållen bebyggelse med bygglovspliktiga byggnadsverk, om det behövs med hänsyn till bebyggelsens karaktär, omfattning eller inverkan på omgivningen, till behovet av samordning eller till förhållandena i övrigt.”

Sammanträdesdatum
2024-05-15

2. en bebyggelse som ska förändras eller bevaras, om regleringen behöver ske i ett sammanhang med hänsyn till den fysiska miljö som åtgärden ska genomföras i, till åtgärdens karaktär eller omfattning eller till förhållandena i övrigt,

3. en åtgärd som kräver bygglov,

a) om åtgärden innebär att ett område kan tas i anspråk för, eller om den vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för, att anlägga

- ett industriområde,

- ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,
- en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,

- en hamn för fritidsbåtar,

- ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,

- en campingplats,

- en nöjespark, eller

- en djurpark, och

b) om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan,

4. ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om byggnadsverket kräver bygglov eller är en annan byggnad än en sådan som avses i 9 kap. 4 a §, och

a) byggnadsverket eller dess användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för bebyggande, eller

b) byggnadsverket placeras i närheten av en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, och

5. en åtgärd som kräver bygglov vid nyetablering av en verksamhet som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Första stycket 3 gäller inte åtgärder som enligt föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 1 § 1 inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Trots första stycket 4 krävs det ingen detaljplan om byggnadsverket kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked. Lag (2021:785).

9 kap. 2 § PBL

Det krävs bygglov för

1. nybyggnad,

2. tillbyggnad, och

3. annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att

a) byggnaden helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för ett väsentligen annat ändamål än det som byggnaden senast har använts för eller enligt senast beviljade bygglov har anpassats till utan att den avsedda användningen kommit till stånd,

b) det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, eller

Sammanträdesdatum
2024-05-15

c) byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt. Första stycket 3 c gäller bara om byggnaden ligger i ett område som omfattas av en detaljplan.

11 kap. 17 § PBL

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden (lovföreläggande). 11 kap. 20 § PBL Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande).

Byggnadsnämnden får inte besluta om ett föreläggande om det har förflutit mer än tio år från överträdelsen.

Den tioårsgräns som anges i andra stycket gäller inte om överträdelsen är att någon olovligen har tagit i anspråk eller inrett en bostadslägenhet för ett väsentligen annat ändamål än bostadsändamål. Lag (2011:335).

11 kap 27 § PBL

Om ett föreläggande enligt 17 § inte följs, får byggnadsnämnden besluta att på ägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov. När den tid för synpunkter som har angetts i ett föreläggande enligt 18 § har gått ut, får byggnadsnämnden uppdra åt en sakkunnig att på ägarens bekostnad utreda behovet av underhållsåtgärder. Om ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23 eller 24 § inte följs, får byggnadsnämnden besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

11 kap. 28 § PBL

Byggnadsnämnden får besluta om genomförande enligt 27 § endast om förelägandet har innehållit en upplysning om detta. Nämnden ska se till att genomförandet inte ger upphov till oskäliga kostnader.

11 kap. 29 § PBL

Kronofogdemyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för att genomföra en åtgärd som avses i 27 § tredje stycket.

11 kap. 51 § PBL

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap. 2-10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter, ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 12 §. 11 kap. 52 § PBL Byggsanktionsavgiftens storlek ska framgå av de föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 12 §. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. När regeringen meddelar föreskrifter om avgiftens storlek, ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser. Lag (2013:307).

9 kap. 6 § punkt 2 PBF

Sammanträdesdatum
2024-05-15

Byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 eller 3 a § plan- och bygglagen (2010:900) påbörja en sådan nybyggnad som kräver lov enligt 9 kap. 2 § första stycket 1 eller 8 § första stycket 2 a, 3 eller 4 plan- och bygglagen eller anmälan enligt 6 kap. 5 § första stycket 2, 9 eller 10, eller en del av en sådan nybyggnad, innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked som omfattar nybyggnaden eller delen av denna, eller innan den tidpunkt som byggnadsnämnden enligt 10 kap. 24 § 6 plan- och bygglagen i ett startbesked har angett att åtgärden får påbörjas är...

...2. för en komplementbyggnad, ett komplementbostadshus eller en annan liten byggnad, 0,25 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,005 prisbasbelopp per kvadratmeter av byggnadens sanktionsarea,

7kap. 13 § MB

Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Lag (2009:532).

7 kap. 18 § MB

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område, om

1. det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften,
2. strandskyddet gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten, eller
3. området enligt plan- och bygglagen (2010:900) avses att omfattas av en detaljplan och
 - a) behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller
 - b) skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Ett upphävande enligt första stycket 2 får göras endast om sjöns vattenyta har en storlek som uppgår till omkring en hektar eller mindre eller om vattendragets bredd är omkring två meter eller smalare. Ett upphävande enligt första stycket 3 får göras endast om det finns särskilda skäl och intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Bestämmelser om kommunens möjligheter att upphäva strandskyddet genom en bestämmelse i en detaljplan finns i 4 kap. 17 § plan- och bygglagen. Lag (2014:892).

Sammanfattning av ärendet

Ett klagomål gällande bland annat både olovliga åtgärder och brott mot strandskyddet på en fastighet där bergtäktsverksamhet har bedrivits inkom 2021. Klagande parter är ett större antal boende i området kring bergtäkten. Beslut om att avsluta ärendet fattades 2023. Detta beslut överklagades och återförvisades för fortsatt handläggning av länsstyrelsen 2023-09-19. För att kunna fatta ett nytt beslut

Sammanträdesdatum
2024-05-15

i ärendet har flertal handlingar begärts in från Borås stad samt Länsstyrelsen vilka ligger till grund för beslut.

Av historiken på fastigheten går det att konstatera att bergtäktsverksamheten har bedrivits i över 10 år.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden i Herrljunga kommun beslutar att fastighetsägaren Aktiebolaget Fristads Expressbyrå (556122-0046) till fastigheten Mollaryd 5:14 ska vidta följande åtgärder:

1. Ansöka om bygglov för manskapsbod A (se beslutskarta) med stöd av 11 kap. 17 § PBL senast 2024-06-15. Om lov inte söks och fullföljs till slutbesked inom 6 månader får byggnadsnämnden på ägarens bekostnad vidta de åtgärder som är nödvändiga för detta med stöd av 11 kap. 27-29 §§ PBL. Manskapsbod B har tagits bort och rättelse är därmed vidtagen.

2. Byggsanktionsavgift på 17 104 kr för olovlig byggnation döms ut för manskapsboden A (se beslutskarta) på 24,65kvadratmeter med stöd av 11 kap 51-52 §§ PBL med hänvisning till 9 kap. 6 § 2 punkten PBF. Då rättelse vidtagits innan beslut ska ingen sanktionsavgift tas ut för manskapsbod B med stöd av 11 kap. 54 § PBL. Faktura skickas separat.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar samtidigt följande:

3. Uppförande av förråd i form av containers placering C (se beslutskarta) är en icke bygglovspliktig åtgärd med stöd av 5 kap. 2 § p. 5 PBF.

4. Ytan för täktområdet (grönt skrafferat) som nyttjas för krossning och sortering av grus (tillståndsgiven verksamhet) är preskriberad med stöd av 11 kap. 20 §§ PBL. Den ringa förändring som skett av ytan utgör ej en lovpliktig ändring med stöd av 9 kap. 2 § PBL.

5. Detaljplanekrav för befintlig yta föreligger ej och inte heller för bygglov för de fåtal mindre byggnader som bör sökas lov för i efterhand enligt 4 kap. 2 § PBL.

6. Den del av Nossan som löper utmed fastigheten Mollaryd 5:14 är inte inom strandskyddat område och därmed krävs heller ingen dispens från strandskyddet med stöd av beslut (11.123-932-75) om nya strandskyddsförordnanden inom Älvsborgs län från och med den 1 juli 1975, 1975-06-16 Länsstyrelsen Älvsborgs Län.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Jäv

Inga risker för jäv under ärendets handläggning har noterats. Ärendet är handlagt opartiskt och enligt gällande lagstiftning.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden har fått in klagomål om misstänkta överträdelser mot bestämmelser i plan – och bygglagen samt brott mot områdesskydd enligt miljöbalken. Anmälan inkom till samhällsbyggnadsnämnden 2021-06-10. Platsbesök gjordes 2021-12-20. Beslut om att avsluta ärendet då bedömning

Sammanträdesdatum
2024-05-15

gjordes att åtgärderna inte var bygglovspliktiga då täktverksamhet hanteras av Länsstyrelsen som då också bedömer om materialgårdar och containrar som ligger inom det området fattades 2023-02-03. Beslutet överklagades 2023-02-21 och rättidsprövning gjordes. Länsstyrelsen fattade beslut om att upphäva Samhällsbyggnadsnämndens beslut och återförvisade ärendet för fortsatt handläggning 2023-09-19.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser två fastigheter som gränsar till varandra, Borgstena 3:100 i Borås kommun och Mollaryd 5:14 i Herrljunga kommun. Borås kommun fattade beslut om att inte ingripa och avslutade ärendet 2022-01-19. Detta beslut överklagades till Länsstyrelsen som avvisade överklagan i ett beslut 2023-02-01.

Herrljunga kommun fick in klagomålet 2021-06-10 och fattade beslut om att avsluta ärendet 2023-02-03 vilket överklagades 2023-02-21. Länsstyrelsen återförvisade ärendet för fortsatt handläggning 2023-09-19.

I klagomålet som inkom 2021-06-10 framfördes följande synpunkter:

- Att bygglov saknas för flera bygglovspliktiga åtgärder så som upplag/materialgård, byggnader och containrar.
- Att bygglov för ändrad användning krävs för ändring från täktverksamhet till bearbetning av bergkross samt avfall och återvinningsverksamhet.
- Verksamheten ger en betydande omgivningspåverkan och är därför bygglovspliktig samt kräver detaljplan enligt 4 kap. 2 och 14 §§ PBL.
- Att verksamheten inte följer kommunens översiktsplan, då området är planerat som en grön korridor för rekreation och friluftsliv. - Att delar av verksamheten ligger inom strandskyddsområde (inom 100 meter från Nossan). De anser att ett undantag som funnits sedan lång tid tillbaka inte är giltigt och önskar få frågan prövad av Länsstyrelsen/Mark- och miljödomstol.

Vid överklagan 2023-02-21 framfördes följande:

- Täkttillståndet löpte ut 2021-04-30 och har nu tillstånd för en ny verksamhet (kross- och sorteringsverk samt hantering av avfall). Nya massor, markarbete och upplag har tillkommit efter 2021-04-30.
- Återigen hänvisas det också till detaljplanekrav samt strandskydd. Orimligt lång handläggningstid av Samhällsbyggnadsnämnden. Kontakt med Borås kommun samt Länsstyrelsen har skett under senare delen av handläggning av ärendet för att få beslut kring Borås avvisande av klagomålet, tillståndet för verksamheten samt beslut gällande vattendraget som löper invid fastigheten.

Platsbesök på fastigheten gjordes 2023-10-24, vid besöket noteras ett stort område för verksamhet med en personalbod som används, en äldre i uppenbart dåligt skick som enligt Fristad Express ej nyttjas samt ett förråd av containrar och ett antal maskiner i form av kross/sorteringsverk och reservdelsmaskiner. Bolaget som äger fastigheten och driver verksamheten har inga bekymmer med att söka bygglov om detta krävs, de har dock aldrig uppfattat att det skulle behövas då de har tillstånd för sin verksamhet. Närheten till Nossan är tydlig men en remsa av träd och slybevuxen natur har bevarats längs med hela stråket.

Handlingar har begärts från Länsstyrelsen och inkom 2023-12-01 samt 2023-12-08. Handlingar har begärts från Borås kommun och inkom 2023-12-08. Handlingar har

Sammanträdesdatum
2024-05-15

begärts från Miljöenheten, Herrljunga kommun och inkom 2024-02-13 2006 fick Fristads Express AB tillstånd enligt miljöbalken till täkt av berg och grus på fastigheterna Mollaryd 5:14 och Borgstena 3:100, detta tillstånd gällde till och med 2021-04-30. I tillståndet fattades bland annat beslut om ett villkor om 25 meter skyddsavstånd utmed Nossan där inte upplag, uppställning av maskiner eller andra aktiviteter kopplade till täktverksamheten fick förekomma. (länsstyrelsens diariernr 551-44498-2005, beslut 2006-05-05)

2022-01-19 fattade Borås Stad beslut om att det inte fanns anledning att ingripa och avslutade ärendet från vidare handläggning. 2023-02-01 avvisade länsstyrelsen överklagandet av Borås stads beslut. Länsstyrelsens bedömning i ärendet var att klagande inte hade klagorätt då de ej är rågrannar till fastigheten i Borås. Sakfrågorna i Borås stads beslut prövades därför aldrig. (länsstyrelsens diariernr 7098-2022, beslut 2023-02-01) 2023-06-02 fattade Borås stad ett beslut om föreläggande om skyddsåtgärder som gäller verksamheten som Fristads Express AB anmält om att bedriva. Beslutet handlar bland annat om information till närboende och verksamheter, placering av krossningsverk och utformning av bullerkskydd, en maximal ekvivalent ljudnivå om 45 dBA och tider då arbete med krossning får pågå. Tillstånd för krossning gäller fram till och med 2024-12-31. Det framgår också villkor för farliga ämnen, hur mycket avfall som får hanteras genom sorterings och mekanisk bearbetning.

Ovan tillstånd är sökt för att kunna bedriva viss typ av verksamhet i väntan på ett eventuellt nytt tillstånd för att bedriva bergtäkt som i dagsläget hanteras hos länsstyrelsen.

På flygfoton från 2007, 2014 och 2022 går det att notera att verksamhetens yta inom Herrljunga kommun inte har ökat, snarare har den minskat något i norr från 2007 till 2014.

Fastighetsägare tillika verksamhetsutövare har getts tillfälle att yttra sig på förslag till beslut. Inget yttrande har inkommit.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Anmälan/klagomål inkom 2021-06-10

Dokumentation platsbesök 2021-12-20

Beslut om att avsluta ärende BE-2023-4 beslutat 2023-02-03

Överklagan inkom 2023-02-21

Beslut om rättidsprövning BE-2023-28 beslutat 2023-02-23

Länsstyrelsens beslut om att återförvisa ärendet inkom 2023-09-19 Platsbesök 2023-10-24

Beslut gällande tillstånd för täkt 2006-05-05 inkom 2023-12-01

Borås kommuns beslut gällande klagomål 2023-12-08 samt LS avvisande av överklagan

Ansökan om täktillstånd från 2006 2023-12-08

Flygfoto 2007, 2014, 2022 upprättade 2024-01-22

Beslut gällande strandskyddsområden från 1975 inkom 2024-01-22

Sammanträdesdatum
2024-05-15

Beslut om föreläggande om skyddsåtgärder, Borås stad inkom 2024-02-13
Epost gällande tid för uppförande av manskapsbod 2024-02-28
Epost gällande bortforsling av den äldre manskapsboden 2024-03-04
Epost gällande area på manskapsbod 2024-04-08
Beslutskarta, flygfoto med markeringar 2024-04-08
Byggsanktionsavgiftsberäkning 2024-04-08

Upplysningar

Beslutet träder i kraft tre veckor efter att ni har mottagit det. Beslutet kan överklagas till Länsstyrelsen i Västra Götaland, överklagan ska ha inkommit till Samhällsbyggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då ni tog emot beslutet. Se bilaga hur man överklagar.

Beslutet ska skickas till

För kännedom: Miljöenheten Herrljunga, Miljöenheten Borås, Inskrivningsmyndigheten

Delges till (med överklagandehänvisning): fastighetsägare för Mollaryd 5:14 Aktiebolaget Fristads Express AB

samt klagande parter:

Hanna Ulfbecker Mollaryd Stålarp 1 52495 Ljung Stålarp 1:1 (Fastighet med ridskola gränsande till Mollaryd 5:14)

Marcus Larsson Mollaryd Stålarp 1 52495 Ljung Stålarp 1:1 (Fastighet med ridskola gränsande till Mollaryd 5:14)

Anders Jonsson Mollaryd Bråtängen 3 52495 Ljung Mollaryd 4:15

Ingela Ekman Mollaryd Bråtängen 3 52495 Ljung Mollaryd 4:15

Jacob Kastrup Haagensen Mollaryd Station 1 52495 Ljung Mollaryd 2:22

Sara Jonsson Mollaryd Station 1 52405 Ljung Mollaryd 2:22

Elisabeth Ulfbecker Mollaryd Stålarp 2 52495 Ljung Stålarp 1:2

Epp Laas Mollaryd Ekliden1 52495 Ljung Mollaryd 6:9

Elisabeth Hylander Mollaryd Ekliden1 52495 Ljung Mollaryd 6:9

Johan P. Sporrner Mollaryd Dalhem 52495 Ljung Mollaryd 6:3

Jenny Ljunglide Mollaryd Dalhem 52495 Ljung Mollaryd 6:3

Stina Nilsson Mollaryd Bengtsgården 3 52495 Ljung Mollaryd 2:14

Andreas Molin Mollaryd Anneberg 1 524 95 Ljung Mollaryd 2:24

Gabriella Karlsson Mollaryd Rydal 1 52495 Ljung Mollaryd 2:15

Sammanträdesdatum
2024-05-15

Fanny Isaksson
Bygglövshandläggare